
гр. София, ул. „Генерал Суворов” № 36, e-mail: 2su.em.stanev@2su.bg, тел. +3592-955-62-52, факс +3592-856-71-79

Утвърждавам!
Орхидея Делиева,
директор на 2. СУ

ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА 2. СУ „АКАД. ЕМИЛИЯН СТАНЕВ“
ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

Етичният кодекс е приет на заседание на педагогически съвет с протокол №13 от 10.09.2025 г.

Етичният кодекс е писмен документ, който съдържа: общи положения; етични ценности; взаимоотношения между ръководството, педагогическите и непедагогическите специалисти, администрацията, помощно-обслужващия персонал и гражданите; професионално поведение; норми, регламентиращи случаите на конфликт на интереси, корупция и нередности, ред за докладване на нарушенията на Етичния кодекс и др.

Директорът и заместник-директорите на училището запознават работещите във 2. СУ с кодекса и механизмите за установяване, и докладване на нарушенията. Организирант периодично наблюдение за спазването на кодекса и го актуализират при необходимост.

Етичният кодекс има следните **цели**:

1. Формулира и определя етичните норми и ценности на училищната общност във 2. СУ „Акад. Емилиян Станев”.
2. Утвърждава морално поведение у педагогическите специалисти във взаимоотношенията им с децата и техните родители, колегите, ръководството на училището и обществеността.
3. Формира поведение и помощни рамки в преодоляването на етични казуси, които се срещат в практиката.

Водещи **принципи** на Етичния кодекс са Всеобщата декларация за правата на човека и Конвенцията за правата на детето:

1. Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. Те са надарени с разум и съвест и следва да се отнасят помежду си в дух на братство.
2. На всеки човек са дадени правата и свободите, провъзгласени в тази Декларация, без никакви различия, основани на раса, цвят на кожата, пол, език, религия, политически или други възгледи, национален или социален произход, материално, обществено или друго положение.
3. Всеки има право на живот, свобода и лична сигурност.
4. Никой не трябва да бъде подлаган на изтезания или на жестоко, нечовешко, унижително отношение или наказание.
5. Никой не трябва да бъде подлаган на произволна намеса в личния му живот, семейството, жилището и кореспонденцията, нито на посегателства върху неговата чест и добро име. Всеки човек има право на закрила от закона срещу подобна намеса или посегателства.
6. Всеки човек има право на свобода на убеждение и на изразяването му; тази свобода включва правото безпрепятствено да се придържа към своите убеждения, както и правото да търси, да получава и да разпространява информация и идеи чрез всички средства и без оглед на държавните граници.
7. На всяко дете се осигурява закрила от всички форми на дискриминация или наказание, породени от действията, изразените мнения или убеждения на неговите родители, законни настойници или членовете на неговото семейство.
8. Висшите интереси на детето са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните или законодателните органи.
9. Детето има право на свобода на изразяване на мнение. Това право включва свободата да търси, получава и предава информация и идеи от всякакъв вид независимо от границите в устна, писмена, печатна форма или под формата на изкуство, или чрез каквито и да са други информационни средства по избор на детето.
10. Всяко дете има право на свобода на мисълта, съвестта и религията.

11. Никое дете не трябва да бъде подлагано на произволна или незаконна намеса в неговия личен живот, семейство, дом или кореспонденция, нито на незаконно посегателство срещу неговата чест и репутация.

РАЗДЕЛ I

Етични норми във взаимоотношенията с детето/ученика

Чл. 1. Да уважаваме и зачитаме уникалността на детето.

Чл. 2. Да градим безопасна и здравословна среда, защитаваща живота, здравето и свободата на детето.

Чл. 3. Да утвърждаваме и развиваме свободата на изразяване и правото на мнение по различни въпроси от негов интерес.

Чл. 4. Да предоставяме на децата със специални образователни потребности равен достъп до образование, съобразявайки се с техните специфични нужди.

Чл. 5. Поведението и делата ни да зачитат достойнството на детето, да стимулират физическото, психическото и емоционалното здраве и развитие.

Чл. 6. Да не прилагаме дискриминационни практики към детето по отношение на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език и други, свързани с неговата идентичност, семейни традиции и ценности.

Чл. 7. (1) Да защитаваме и закриляме детето във всички случаи на насилие над него - физическо, психическо, сексуално, вербално, емоционално и negliжиране. Да спазваме законите и процедурите по закрила на детето.

(2) Да предприемем всички подходящи мерки за осигуряване спазването на училищната дисциплина по начин, съвместим с човешкото достойнство на детето.

Чл. 8. С развитието на технологиите осигуряването на безопасна интернет среда, трябва да се превърне в приоритет на училищната общност, с крайна цел адекватни и навременни мерки срещу всяка форма на кибертормоз.

РАЗДЕЛ II

Етични норми за взаимоотношения със семейството

Чл. 9. Да подпомагаме семейството при обучението, възпитанието и социализацията на детето.

Чл. 10. Да уважаваме достойнството на семейството и неговите култура, обичаи, убеждения, ценности, включително и отнасящи се до детето и неговото изграждане като личност.

Чл. 11. Да осъществяваме двупосочен модел на комуникация със семейството, да зачитаме правото на лично мнение и отношение на родителите.

Чл. 12. Да изградим и създадем постоянен процес на партньорски отношения със семейството на базата на взаимно уважение и приемане.

Чл. 13. Да използваме средства и инструменти за своевременно информиране на семейството за всичко, отнасящо се пряко и косвено до детето.

Чл. 14. Да спазваме задължението за конфиденциалност по отношение на всяка лична информация и данни за семейството и детето, съобразявайки се с правилата за поверителност на информацията. Разкриването на поверителна информация може да става само с писмено разрешение на семейството.

Чл. 15. Да не използваме нашите отношения и изградени връзки със семейството с цел лично облагодетелстване.

Чл. 16. Да си взаимодействаме добронамерено с родителите в интерес на личностното развитие на учениците.

Чл. 17. Да уведомяваме своевременно родителите и да търсим тяхното съдействие при неспазване на дисциплината от ученика по време на учебния процес - нарушаване на реда в училище или се държи несериозно, агресивно и неуважително.

Чл. 18. При възникване на проблемна ситуация в училище да осигурим на родителите съдействие според йерархичната структура на училището по следния ред: класен ръководител, педагогически съветник/психолог, заместник-директор и директор.

Чл. 19. Да съдействаме на родителите с реализиране на правото им да избират и да бъдат избирани във всички форми на управление с тяхно участие в училищната общност.

РАЗДЕЛ III

Етични норми на поведение на колегията на 2. СУ „Акад. Емилиян Станев”

Чл. 20. Педагогическите специалисти на ръководни длъжности в 2. СУ „Акад. Емилиян Станев” /директор и заместник - директори/, осъзнавайки значението на личния пример, в условията на прозрачност, диалог, свободна обмяна на мнения, идеи и предложения, да спазваме следните етични норми:

- (1). Да даваме пример с качествено и срочно изпълнение на служебните задължения, своето лично поведение и чувство за отговорност;
- (2). Да се стремим се към поддържането на честни, коректни и професионални взаимоотношения между работещите;
- (3). Да стимулираме културата на общуване между работещи и ръководител;
- (4). Да предоставяме на работещите равна възможност за професионална реализация, изява и развитие, като постигнатите резултати се оценяват обективно и коректно;
- (5). Да стимулираме личната инициатива;
- (6). Да гарантираме опазване на личните данни и на всяка лична поверителна информация за работещите и съблюдават всички човешки права и свободи при или по повод изпълнението на трудовите им задължения;
- (7). Да водим политика на открито общуване с цел бъдещо усъвършенстване и развитие на този кодекс, както и на просперитета на 2. СУ „Акад. Емилиян Станев”.

Чл. 21. Педагогическите специалисти изграждаме и поддържаме отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

- (1). Да общуваме възпитано, открито, коректно и искрено, зачитайки личното достойнство на всеки.
- (2). Да зачитаме безпрекословно правото на лично мнение и професионална позиция на всеки колега.
- (3). Да изграждаме и поддържаме отношения на взаимопомощ и обмен на добри практики.
- (4). Да не прилагаме модели на натрапчиво поведение и тормоз във всичките му форми.
- (5). Да изграждаме отношение, лишено от дискриминация по отношение на етнически, верски, културни, сексуални и други различия, които са обект на права и свободи.
- (6). Да не разпространяваме конфиденциална информация, така също лъжи и клевети, целящи да дискредитират авторитета на колега.
- (7). Да се противопоставим активно и категорично на вербалната агресия, която е предпоставка за физически сблъсък.
- (8). Да приложим наказание „Забележка” от класния ръководител при продължаваща вербална агресия, с цел предотвратяване на по-сериозни последици.

РАЗДЕЛ IV

Етични норми към училището

Чл. 22. Да работим за утвърждаването на собствения и колективния авторитет, както и авторитета на училищната институция.

Чл. 23. Да се придържаме към правилата за подходящ външен вид в обществена институция.

Чл. 24. Да формираме добро отношение към символите и традициите на училищната общност.

РАЗДЕЛ V

Етични норми към обществото

Чл. 25. Да предоставяме висококачествени образователни услуги.

Чл. 26. Да изграждаме и поддържаме партньорски отношения с общините и други заинтересовани страни.

Чл. 27. Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професионалните общности.

Чл. 28. Да съдействаме на широката общественост за повишаване степента на разбиране и уважение на децата и техните нужди.

Чл. 29. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на учениците и семействата им и да се търсят демократични начини за противопоставяне и неприемане на форми на работа и отношения, нарушаващи или ограничаващи правата на отделни ученици.

РАЗДЕЛ VI

Взаимоотношения с Неправителствени организации, Обществения съвет, общинските структури на район Витоша и Столична община, РУО, НИО и МОН.

Чл. 30. Да подпомагаме и съдействаме на органите на държавната и местната власт с безпристрастност, активност и професионализъм по разработването и провеждането на политика, изпълнението на заповеди и взети решения.

Чл. 31. При предложения пред органите на държавната и местната власт, да предоставяме информация, необходима за вземане на решение.

Чл. 32. Да осъществяваме партньорски отношения с НПО, Обществения съвет и органите на държавната и местната власт.

РАЗДЕЛ VII

Конфликт на интереси

Чл. 33. Да не създаваме условия за възникване на конфликт на интерес.

Чл. 34. Да не предлагаме образователни услуги срещу заплащане в разрез с длъжностната ни характеристика.

Чл. 35. Педагогическият специалист не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.

Чл. 36. В случаите на вече възникнал конфликт на интереси се сезира Етичната комисия.

РАЗДЕЛ VIII

Професионално поведение

Чл. 37. Да уважаваме и спазваме служебната йерархия.

Чл. 38. Имаме право да не изпълним нареждане, което засяга правата ни, правата на семейството и роднините ни.

Чл. 39. Да изразяваме лично мнение по начин, който изключва тълкуване като официална позиция на 2. СУ „Акад. Емилиян Станев”.

Чл. 40. Да не искаме, приемаме или разпределяме подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството ни, за близки и колеги, които могат да окажат влияние върху изпълнението на служебните ни задължения или да бъдат нерегламентирано възнаграждение за това.

Чл. 41. Педагогическите специалисти и служителите не могат да бъдат поставяни в положение на зависимост и не трябва да извършват работата си по начин, допускащ опити за натиск и влияние от други лица.

Чл. 42. Да опазваме повереното ни имущество с грижа и внимание.

Чл. 43. В съответствие със заеманата длъжност да осигурим ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са ни поверени.

Чл. 44. Да извършваме необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която сме отговорни или ни е известна. Да използваме и споделяме данни и документи в училището единствено по повод изпълнение на служебните ни задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

РАЗДЕЛ ІХ

Лично поведение

Чл. 45. Да изпълняваме служебните си задължения, следвайки поведение утвърждаващо престижа на 2. СУ „Акад. Емилиян Станев”.

Чл. 46. Да не проявяваме личен модел на поведение на работното място, несъвместим с добрите нрави.

Чл. 47. Да не предизвикваме и да не вземаме участие в конфликтни ситуации и скандални прояви, а при възникването им да положим усилия за преустановяването им, запазвайки спокойствие и контрол над поведението ни.

Чл. 48. Да спазваме благоприличие и делови външен вид, съответстващ на училищните норми.

Чл. 49. Да спазваме установеното работно време за изпълнение на възложените задачи. друг.

Чл. 50. Да поставяме пред директора открито и честно проблемите, с които се сблъскваме в процеса на работа.

Чл. 51. Да противодействаме на корупционни прояви и на други неправомерни действия в процеса на работа.

РАЗДЕЛ Х

Етични норми на учениците в училище

Чл. 52. Да спазваме всички задължения, които се изискват от нас от Правилника за вътрешния ред на 2. СУ „Акад. Емилиян Станев“.

Чл. 53. Да утвърждаваме собствения и колективния авторитет, както и авторитета на училищната институция.

Чл. 54. Да градим добронамерени взаимоотношения с всички педагогически специалисти.

Чл. 55. Да уважаваме личността и труда на педагогическите и непдагогическите специалисти в общността и да не пречим на изпълнението на служебните им задължения.

Чл. 56. Да не прилагаме формите на агресия - вербална, физическа, психическа, сексуална и агресивно поведение в интернет.

Чл. 57. Да не участваме в хазартни игри, да не употребяваме наркотици, алкохол, цигарени изделия и други забранени вещества.

Чл. 58. Да не използваме електронни устройства, в това число телефони, таблети, конзоли и други технически средства, по време на учебен час без разрешението на учителя.

Чл. 59. Да не пречим на съучениците си по време на учебните часове, междучасията и в свободното им пребиваване в училище.

Чл. 60. Да не носим оръжие и други предмети, които могат да бъдат източник на повишена обществена опасност.

Чл. 61. Да не използваме устройства за заснемане, звукозапис и звукопроизвеждащи устройства. Да не публикуваме материали със сексуална насоченост, насилие и неприлични снимки в социалните мрежи, страници и форуми в интернет.

РАЗДЕЛ XI

Етични норми за взаимоотношения на родителите в училищната общност

Чл. 62. Да подпомагаме педагогическите специалисти, планирайки общи занимания в интерес на училищната общност.

Чл. 63. Да поддържаме постоянна връзка с класния ръководител и всички педагогически специалисти, взаимодействащи с децата ни.

Чл. 64. Да контролираме редовно изпълнението на училищните задължения на децата ни.

Чл. 65. Да възпитаваме отговорно отношение към училищната институция, педагогическите специалисти, съучениците и цялата училищна общност.

Чл. 66. Да укрепваме самочувствието и самооценката на децата си, подпомагайки техните дейности в училище и социализацията им в училищната общност и обществото. Да участваме в процесите на изграждане на навици за самоподготовка като част от уменията за учене през целия живот.

Чл. 67. Да утвърждаваме авторитета на училището с доброволни действия и инициативи, организирани от училищната общност.

Чл. 68. Да уважаваме работата и авторитета на педагогическите специалисти от училищната общност, да подкрепяме техните решения и да не възпрепятстваме техните усилия в процесите на обучение, възпитание и социализация.

Чл. 69. Да използваме регламентираното приемно време за консултация с педагогическите специалисти, както и само формите за контакт, които педагогическите специалисти са регламентирали за връзка с тях.

Чл. 70. Да спазваме йерархичната структура в училищната общност при решаване на казуси, конфликти и критични ситуации. Да търсим медиаторска подкрепа от педагогическия съветник и психолога на училището, от главните учители, от заместник - директорите и директора, спазвайки последователността на йерархията.общност.

РАЗДЕЛ XII

Етична комисия

Чл. 71. За спазване на Етичния кодекс и разрешаване на казуси, възникнали с приложението, във 2. СУ „Акад. Емилиян Станев” се създава Етична комисия.

Чл. 72. Членовете на Етичната комисия се избират от Общото събрание за срок от една година.

Чл. 73. Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаване на Етичния кодекс от директора на 2. СУ „Акад. Емилиян Станев”.

Чл. 74. Комисията разглежда жалби и сигнали, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

Чл. 75. Комисията разглежда жалби и сигнали, изготвя и представя на директора мотивирано становище, след което се произнася, но не по-късно от един месец от постъпването на жалбата.

Чл. 76. Не произнасянето в срок се счита за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 77. Комисията е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Общото събрание.

РАЗДЕЛ XIII

Заключителни

Чл. 78. При неспазване нормите на поведение в този кодекс педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

Чл. 79. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.

Чл. 80. Неразделна част от настоящия кодекс е процедурата за докладване на нарушения на Етичния кодекс и за предприемане на последващи мерки.

Чл. 81. При първоначално назначаване на длъжност в учебното заведение директорът е длъжен да запознае новоназначения педагогически специалист с разпоредбите на този кодекс в тридневен срок от постъпването му на работа.

РАЗДЕЛ XIV

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Чл. 82. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- (1). Неспазване на действащото законодателство;
- (2). Неспазване на вътрешноучилищните документи;
- (3). Действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- (4). Грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- (5). Прояви на накръняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
- (6). Прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване на интересите на други лица.

Чл. 83. Наблюдението и докладването на посочените в чл. 82 ал. 1, 2, 3, 4, 5 и 6 нарушения да се извършват по две направления:

- вътрешно докладване - от педагогическия и непдагогическия персонал;
- външно докладване - от родители, граждани, представители на институции и фирми.

Чл. 84. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник - регистър.

Чл. 85. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

Чл. 86. Комисията е в състав от представители на:

- ръководството: ресорните заместник-директор по УД;
- педагогическия персонал: учител;

- непедагогическия персонал: **Пламен Туртуманов – заместник- директор.**

Чл. 87. Комисията се председателства от **Борислав Нгуиен - зам. - директор по УД.**

Чл. 88. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

Чл. 89. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Чл. 90. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.

Чл. 91. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилите сигнал в седемдневен срок от постъпването му.

Чл. 92. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

Чл. 93. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

Чл. 94. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва от комисията на директора за взимане на дисциплинарни мерки по Кодекса на труда и Правилника за дейността на училището.

Чл. 95. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

Чл. 96. При първоначално постъпване на работа педагогическите специалисти, служителите в администрацията и помощно - обслужващият персонал се запознават с Етичния кодекс и Правилника за вътрешния ред на 2. СУ.